

Presentació

La celebració del Centenari de la constitució de l'Institut d'Estudis Catalans, el 18 de juny de 1907, per Enric Prat de la Riba, té per finalitat l'estudi i la valoració científica de la cultura catalana en tant que tasca que s'ha desenvolupat amb una continuïtat exemplar durant aquests cent anys, com a referent essencial de la nostra història. L'any 1911 l'Institut es va diversificar en tres seccions, i en fou la capdavantera la Secció Històrico-Arqueològica. Al seu treball científic, que ha continuat fins als nostres dies, s'hi ha afegit l'aportació de sis societats filials, entre les quals Amics de l'Art Romànic, fundada l'any 1977. Un dels fruits immediats de l'activitat de la Secció Històrico-Arqueològica va ser la creació, el 1914, per part de la Diputació de Barcelona, presidida per Prat de la Riba, del Servei de Catalogació i Conservació de Monuments (SOCCM), que va començar a funcionar el gener de 1915, dirigit per l'arquitecte Jeroni Martorell Terrats. Aquell servei especialitzat, el primer creat per l'Administració pública de l'Estat i un dels primers d'Europa, no ha interromput mai la seva tasca. Avui, amb el nom de Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL), actua com a oficina tècnica al servei dels municipis del territori de la Diputació de Barcelona i, alhora, conserva i posa a l'abast de la comunitat científica l'important llegat documental referent als monuments catalans que va començar l'IEC i que el mateix Servei ha anat enriquint al llarg dels anys.

La Jornada científica i les visites que la complementen pretenen constatar què va suposar l'IEC per a la cultura monumental (la història i la restauració) en iniciar-se el segle xx i l'evolució dels criteris científics i tècnics des de llavors fins avui.

Organització:

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona

Amics de l'Art Romànic, filial de l'Institut d'Estudis Catalans

IECentanys19072007

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Comissió organitzadora

XAVIER BARRAL I ALTET

JOAN-F. CABESTANY I FORT

ANTONI GONZÁLEZ MORENO-NAVARRO

M. TERESA MATAS I BLANXART

JAUME SOBREQÜÉS I CALLICÓ

Informació i inscripcions

SPAL. Diputació de Barcelona
Edifici del Rellotge.
Carrer Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
Tel. 934 022 173
s.patrimonial@diba.cat

PROGRAMA

1907: el paper de l'IEC en la història de l'art i en la restauració de monuments medievals a Catalunya i Europa

**Commemoració del centenari
de l'Institut d'Estudis Catalans**

23 i 24 de març de 2007

**Museu d'Història de Catalunya
Palau de Mar
Plaça de Pau Vila, 3
Barcelona**

Diputació de Barcelona
Àrea d'Infraestructures, Urbanisme i Habitatge
Servei de Patrimoni Arquitectònic Local
Comte d'Urgell, 187. Edifici del Rellotge
08036 Barcelona
Tel. 934 022 173
s.patrimonial@diba.cat

Divendres 23 de març

Jornada científica

Sala d'actes del Museu d'Història de Catalunya

9.15 h

Salutació i presentació de les Jornades

SALVADOR GINER DE SAN JULIÁN, president de l'Institut d'Estudis Catalans

JORDI LABÒRIA I MARTORELL, diputat president de l'Àrea d'Infraestructures, Urbanisme i Habitatge de la Diputació de Barcelona

M. TERESA MATAS I BLANXART, presidenta de la Societat Científica Amics de l'Art Romànic, filial de l'IEC

9.30 h

1907: una data cruïlla a la història de Catalunya

JAUME SOBREQUÉS I CALLICÓ, director del Museu d'Història de Catalunya

10 h

La carrera francesa de Josep Puig i Cadafalch

OLMER POISSON, inspector general de monuments històrics (França)

10.30 h

L'importança dell'opera di Puig i Cadafalch per gli studi sull'architettura romanica lombarda

GIOVANNA VALENZANO, professor ordinari de la Universitat de Pàdua

11 h

Pausa

11.30 h

La irrupción de la labor del Institut d'Estudis Catalans en el panorama de la restauración de monumentos en España a principios del siglo xx

JAVIER RIVERA BLANCO, doctor en Història. Catedràtic de Restauració de la Universitat d'Alcalá de Henares

12.30 h

La tasca de coneixement i restauració del patrimoni monumental català feta pel Servei de Catalogació i Conservació de Monuments sota l'empenta de l'Institut d'Estudis Catalans

RAQUEL LACUESTA, doctora en Història de l'Art. Cap de la Secció Tècnica d'Investigació, Catalogació i Difusió de l'SPAL

13 h

El Centre d'Art Romànic Català (ARCAT): una investigació suggerida per la tasca feta, ara fa cent anys, per Josep Puig i Cadafalch

M. TERESA MATAS I BLANXART, doctora en Història de l'Art. Directora de l'ARCAT

13.30 h

Pausa

16 h

El primer decenio del siglo xx. Los aires renovadores europeístas en la arqueología española

J. ZOZAYA STABEL-HAUSEN, arqueòleg, doctor en Història. President de l'Asociación Española de Arqueología Medieval

16.30 h

Archeologia dell'elevato ed archeologia del sottosuolo. Modelli di lettura e di interpretazione dei dati: l'esperienza toscana

GIOVANNA BIANCHI, professora d'Arqueologia de l'Arquitectura a la Universitat de Siena

17 h

Emili Bertaux et les monuments franco-normands de l'Italie meridionale

MARIO D'ONOFRIO, professor ordinari de la Universitat de Roma La Sapienza

13.30 h

Pausa

18 h

Un exemple d'historiografia europea al canvi de segle: «el tapís de Bayeux»

XAVIER BARRAL I ALTET, catedràtic de la Universitat de Rennes i membre de l'Institut d'Estudis Catalans

18.30 h

Taula rodona. Conclusions

ANTONI GONZÁLEZ MORENO-NAVARRO, arquitecte. Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona i vicepresident de la Societat Científica Amics de l'Art Romànic

ALBERT LÓPEZ MULLOR, arqueòleg, doctor en Història. Cap de la Unitat d'Investigació Històrica de l'SPAL de la Diputació de Barcelona

Presentador i moderador:

JOAN F. CABESTANY I FORT, doctor en Història Medieval. Membre de la secció Històrico-Arqueològica de l'IEC i delegat de l'IEC per a la Societat Científica Amics de l'Art Romànic

Dissabte 24 de març

Visita guiada

Punt de reunió: entrada al recinte de l'Escola Industrial pel carrer de Rosselló, 282

9 h

Sortida de l'autocar

11 h

Monestir de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà)

Salutació

MONTSERRAT RIBERA I PUIG, alcaldessa de Guardiola de Berguedà

Síntesi de la història del monestir de Sant Llorenç prop Bagà

ALBERT LÓPEZ MULLOR, arqueòleg, director dels treballs de recerca històrica

Els criteris de la restauració del conjunt monumental de Sant Llorenç prop Bagà

ANTONI GONZÁLEZ MORENO-NAVARRO, arquitecte, director dels treballs de restauració

Visita al monument

16 h

Església de Sant Quirze de Pedret (Cercs)

Visita al monument

18 h

Tornada cap a Barcelona